

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/128/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114221660
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4114221660.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, Žilinská diecéza, so sídlom Žilina, J. Kalinčiaka 1, IČO: 42 063 043, zastúpeného Advokátskou kanceláriou MAPLE & FISH, s. r. o., so sídlom Bratislava, Žižkova 22B, IČO: 36 718 432 proti žalovanému: IMA INVEST, s. r. o., so sídlom Zlaté Moravce, Hviezdoslavova 41, IČO: 36 520 349, zastúpeného Advokátskou kanceláriou René Hudzovič, s. r. o., so sídlom Nitra, Štefánikova trieda 49, IČO: 36 860 697, o zaplatenie 102 412 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25. februára 2020 č. k. 17C/146/2014-1175 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré je povinný zaplatiť žalobca s tým, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na ustanoveniami § 420 ods. 1, 2, 3, § 424, § 427, § 432, § 442 ods. 1, § 450, § 489 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 102 412 eur spolu s 9,15% úrokom z omeškania ročne, počnúc od 18. 07. 2014 až do zaplatenia. Žalobca uplatňovaný nárok odôvodňoval tým, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území H., zapísaných na Okresnom úrade Zlaté Moravce, katastrálny odbor na LV č. XXXX ako parcely registra „C“, a to parc. č. 956/4 lesné pozemky vo výmere 21868 m² a parc. č. 956/5 ostatné plochy vo výmere 21741 m². Ďalej uviedol, že so žalovaným uzatvorili dňa 01. 06. 2009 nájomnú zmluvu číslo 1/2009 a dňa 27. 07. 2009 a dodatok číslo 1 k tejto zmluve. Na základe dodatku číslo 1 k nájomnej zmluve žalobca ako prenajímateľ prenechal žalovanému ako nájomcovi špecifikované pozemky na účely dobývania nevyhradených nerastov. V zmysle článku II. bod 5 dodatku č. 1 sa žalobca a žalovaný dohodli, že žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť za vykonávanie dobývania nevyhradených nerastov na parc. č. 956/4 a parc. č. 956/5 v kat. území H. odplatu, a to vo výške 0,40 eura za tonu bez DPH a za týmto účelom je povinný žalobcovi každoročne predložiť zoznam množstva vyťaženého kameňa. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný ho hrubým spôsobom úmyselne podviedol, keď uviedol nepravdivé údaje ohľadne množstva vyťažených nerastov za roky 2010 a 2011, čím mu spôsobil škodu vo výške 102 412 eur a súčasne sa úmyselne neoprávnene obohatil nevyplatením náhrady za vyťažené nevyhradené nerasty, ktorá prislúchala podľa zmluvy žalobcovi. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaný v skutočnosti vyťažil a predal oveľa väčšie množstvo kameňa, o čom svedčí potvrdenie spoločnosti EUROVIA CS, a. s. organizačná zložka Slovensko zo dňa 06. 03. 2012, z ktorého vyplýva, že žalovaný jej dodal

drvené kamenivo v objeme 620 530,35 ton a to v období od 01. 04. 2010 do 31. 08. 2011 a za toto množstvo si vyfakturoval sumu v celkovej výške 3 764 382,30 eura a uvedeným konaním mu spôsobil škodu vo výške 102 412,14 eura. Žalobca dňa 12. 07. 2013 písomne od nájomnej zmluvy číslo 1/2009 v znení dodatku číslo 1 odstúpil s tým, že toto odstúpenie bolo doručené žalovanému ako nájomcovi dňa 15. 07. 2013. Žalovaný sumu si žalobca uplatňoval z titulu náhrady škody spôsobenej žalovaným. Žalovaný v rámci svojej obrany popieral, že bola dohodnutá odmena - cena za ťažbu, a to vo výške 0,40 eura za tonu, ako aj to, že žalovaný nemal povinnosť nahlasovať množstvo vyťažených nerastov, takáto povinnosť nebola zakotvená v nájomnej zmluve a ani v dodatku. Popieral, že oznámenie konateľa žalovaného zo dňa 26. 03. 2012 o vyťažení 72 000 ton kameňa je dôkazom toho, že by malo dôjsť k dohode o cene za vyťažený kameň, popieral existenciu dohody, na základe ktorej by mal platiť za jednu tonu vyťaženého nerastu 0,40 eura a taktiež namietal, že žalobca nepreukázal existenciu takejto dohody. Súd si ako predbežnú otázku musel vyriešiť, či medzi stranami sporu došlo k dohode o nároku žalobcu ako prenajímateľa na účtovanie ceny 0,4 eura za 1 tonu vyťaženej horniny a po vyriešení tejto predbežnej otázky je možné zaoberať sa vznikom a následne výškou uplatnenej škody. Súd prvej inštancie sa plne stotožnil so závermi rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 20Cb/43/2013-477 zo dňa 19. 10. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/148/2018-635 zo dňa 17. 09. 2019, pričom v predmetom rozsudku boli podrobne rozobraté výpovede svedkov, ktorých navrhoval vypočuť v tomto spore aj žalobca a v ktorom súd uviedol, že žalobca svoj nárok na zaplatenie odplaty za kameň vyťažený žalovaným v roku 2011 v spore nepreukázal, pričom z vykonaného dokazovania bolo tiež zistené, že právo dobývať nevyhradené nerasty žalovanému vyplýva z Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009, ktorou sa rozšíril účel nájmu bez zmeny výšky nájomného. Taktiež súd v predmetnom rozsudku konštatoval, že nebola v spore preukázaná existencia údajnej ústnej dohody o odplate za ťažbu nevyhradených nerastov. Ani z rokovaní, na ktorých bol prítomný zamestnanec žalobcu, svedok B., nebolo preukázané uzatvorenie ústnej dohody o odplate za ťažbu nevyhradených nerastov, pričom sám svedok B. v konaní uviedol, že nebola uzatvorená žiadna dohoda, ani ústna, ani písomná, ktorá by žalobcu oprávňovala na uplatňovanie si odmeny za ťažbu nevyhradených nerastov. T. svedok B. uviedol, jediná dohoda nad rámec dohodnutého nájomného sa týkala iba tzv. Fabišovho kameňa. Ťažba nevyhradeného nerastu teda bola súčasťou užívania prenajatých nehnuteľností a jej cena bola zahrnutá v cene dohodnutého nájomného. Žalobca v konaní nepreukázal, že zmluvné strany mali vôľu rozšíriť účel nájmu za odplatu, naopak, v cene nájomného bola zahrnutá i ťažba nevyhradeného nerastu, čo je zrejmé z vykonaného dokazovania. Keďže nárok žalobcu na odplatu za ťažbu nevyhradených nerastov nevyplýva žalobcovi z Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009, zároveň nebola preukázaná existencia ústnej dohody, ktorá by žalobcu na takýto nárok oprávňovala a rovnako tak sa nejedná ani o bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom na závery rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 20Cb/43/2013-477 zo dňa 19. 10. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/148/2018-635 zo dňa 17. 09. 2019, s ktorými sa súd prvej inštancie plne stotožnil a na ktoré poukázal, jednoznačne vyplynulo, že z obsahu Dodatku č. 1 k nájomnej zmluve nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver v tom, že medzi zmluvnými stranami došlo k dohode o nároku žalobcu ako prenajímateľa na účtovanie ceny 0,40 eura za 1 tonu vyťaženej horniny, čo znamená, že žalovaný nemá povinnosť platiť žalobcovi odplatu na výške 0,40 eura za tonu vyťaženého kameňa, nakoľko mu to z ničoho nevyplývalo. Zároveň súd uviedol, že na základe takto zisteného skutkového stavu škoda, ktorú si žalobca v predmetnom spore uplatnil, nevyplýva zo záväzkových vzťahov medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti, súd na daný vzťah aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, a nie ustanovenia Obchodného zákonníka. Na to, aby vznikol konkrétny zodpovednostný vzťah, musia byť splnené určité predpoklady. Predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca v predmetnom spore neunesol dôkazné bremeno ohľadom základných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu. Žalobca v predmetnom spore neunesol dôkazné bremeno o vzniku škody, zo strany žalobcu nebolo preukázané, že medzi stranami sporu došlo k dohode o nároku žalobcu ako prenajímateľa na vyúčtovanie ceny - odplaty vo výške 0,40 eura za tonu vyťaženého kameňa, čo bolo hlavným predpokladom pre uplatnenie si nároku na škodu. Žalobca v predmetnom spore taktiež nepreukázal, že mu vznikol nárok na zaplatenie akejkoľvek sumy za vyťaženie horniny, čo vyplýva aj z rozhodnutia Okresného súdu v Nitre č. k. 20Cb/43/2013-477 zo dňa 19. 10. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/148/2018-635 zo dňa 17. 09. 2019, s ktorým sa súd v tomto spore plne stotožnil a prevzal aj do svojho rozhodnutia, čiže nebola preukázaná existencia dohody, z ktorej by nárok žalobcu vyplýval. Z dôvodu, že zo strany žalobcu nebolo v predmetnom spore preukázané porušenie právnej povinnosti žalovaného, a preto nemohla vzniknúť ani škoda, čiže nedošlo k naplneniu

ďalšieho znaku zodpovednosti za škodu, a to k naplneniu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou, z toho dôvodu súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, a vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný bol v konaní úspešný, súd mu priznal plnú náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalobca, namietajúc, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd sa v odôvodnení rozsudku nekriticky stotožnil so závermi rozhodnutí v paralelnom konaní, a to s rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 20Cb/43/2013-477 zo dňa 19. 10. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/148/2018-635 zo dňa 17. 09. 2019, bez toho, aby si súd sám urobil záver o tom, či predmetné rozhodnutia sú vecne správne, ako aj dostatočne logicky zdôvodnené. Pritom jednotlivé závery okresného súdu z paralelného konania, ktoré sú uvedené v rozsudku OS Nitra 20Cb/43/2013 v spojení s rozsudkom KS v Nitre 15Cob/148/2018, sú v logickom rozpore a navzájom si odporujú. Okresný súd sa v rozsudku nevzporiadal s otázkou, prečo dohodu o odmene vo výške 0,40 eura/t za tzv. Fabišov kameň považoval za platnú a nespornú a dohodu o odmene vo výške 0,40 eura/t za ťažený kameň považoval za neplatnú, resp. za neuzavretú. Uviedol, že skutkový stav, ktorý ustálil súd prvej inštancie a ktorý nekriticky prevzal z rozsudku OS Nitra 20Cb/43/2013 v spojení s rozsudkom KS v Nitre 15Cob/148/2018, nevyplyva z vykonaného dokazovania. Okresný súd pri hodnotení výsledkov dokazovania nepostupoval správne, nakoľko ustálil skutkové zistenia, ktoré z dôkazov nevyplývali a zároveň vôbec neprihliadol na skutočnosti, ktoré preukázané boli, dokonca k niektorým podstatným skutočnostiam sa ani nijako nevyjadril. Okresný súd žalobcom predložené dôkazy neposudzoval komplexne, resp. len odkázal na paralelné konanie. Žalobca má za to, že vykonané dôkazy vo svojom komplexe nasvedčujú tomu, že jeho tvrdenia o uzavretí dohody o odplate vo výške 0,40 eura/1t za ešte nevyťažený - dobývaný kameň (ťažný kameň) sú pravdivé. Okresný súd v odôvodnení rozsudku posúdil všetky dôkazy predložené žalobcom výlučne v jeho neprospech a uviedol iba tvrdenia svedkov, ktoré boli v prospech tvrdenia žalovaného, pričom sa absolútne nezaoberal rozpormi v ich svedeckých výpovediach, ani výpoveďami svedkov, ktoré svedčili v prospech žalobcu. Súd prvej inštancie nepristúpil k odstráneniu pochybností vo výpovedi svedka Ing. Q. výsluchom na pojednávaní, a to napriek tomu, že žalobca tento výsluch navrhoval. Výpoveď svedkyne K. považuje za tendenčnú a nepravdivú. Okresný súd sa kriticky nevzporiadal so svedeckou výpoveďou pani K.. Práve naopak, 100% ju akceptoval. Záver súdu prvej inštancie, že svedkyňa K. nebola oprávnená na oznámenie skutočností uvedených v emaille zo dňa 08. 02. 2011, resp. že ju úkony žalovaného v žiadnom prípade nezaväzovali, považuje za nepreukázaný v tomto súdnom konaní. Žalobca nesúhlasí s konštatovaním okresného súdu, že email zo dňa 08. 02. 2011 nie je možné považovať za dôkaz o existencii dohody medzi stranami sporu o odplatnej ťažbe kameňa, navyše, toto tvrdenie okresný súd nijako neodôvodnil. K záznamu z rokovania zo dňa 28. 03. 2012 uviedol, že v prípade, ak bol uvedený Záznam o rokovaní zo dňa 28. 03. 2012 podpísaný samotným žalovaným, resp. jeho štatutárnym zástupcom, nie je možné tvrdiť, že tento dôkaz nie je relevantný a že z neho nevyplyva vôľa žalovaného. Z článku 3 bod 3.3 Záznamu z rokovania zo dňa jednoznačne vyplýva, že medzi stranami sporu existovala dohoda o odplate za ťažený kameň na pozemkoch žalobcu vo výške 0,40 eura/t ťaženého kameňa. Záznam z rokovania zo dňa 28. 03. 2012 preukazuje, že išlo o cenu kameňa vo „všeobecnosti“ bez rozdielu na jeho označenie na „Fabišov kameň“ alebo „ťažný kameň“. Rovnako aj z Dodatku č. 2 k nájomnej zmluve vyplýva, že ponuka na 0,20 eura/t sa vzťahuje na vyťažený kameň. Tiež uviedol, že závery súdu prvej inštancie týkajúce listu Vrátene faktúry č. 20120024 sú nezlučiteľné s obsahom uvedeného dôkazu, z ktorého jednoznačne vyplýva, že úmyslom strán sporu bolo, aby žalovaný platiť žalobcovi odplatu v konkrétnej výške neskôr za ťažbu ešte nevyťaženého kameňa, teda nad rámec nájomného dojednaného v nájomnej zmluve. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejma ani skutočnosť, s akými ďalšími dôkazmi korešpondujú vyjadrenia žalovaného ohľadom všeobecného záväzku žalobcu platiť odplatu štátu, resp. banskému úradu. Nie je pritom zrejme, aký zmysel by malo uzatvárať dodatok s povinnosťou platiť odplatu, keď táto odplata by bola „0“ eur, keď nájomca už platiť nájomné za pôvodné oprávnenie užívať predmet nájmu na základe nájomnej zmluvy vo výške 83 000 eur. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že medzi stranami sporu bola uzatvorená dohoda o odplate vo výške 0,40 eura za tonu vyťaženého kameňa z kameňolomu Kamenné vráta a žalovaný mal voči žalobcovi takýto záväzok. V prípade, ak by okresný súd po vykonaní riadneho dokazovania dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadne konkrétnej výšky odplaty za 1 tonu ťaženého kameňa, mal vykonať dokazovanie ohľadne obvyklej ceny za 1

tonu ťaženého kameňa v danej lokalite, keďže všeobecný záväzok žalovaného platí žalobcovi odplatu za každú tonu dobývaného kameňa nepochybne vyplýva z dôkazov predložených žalobcom. Okresný súd rozsudok odôvodnil, výlučne poukazujúc na argumentáciu žalovaného, pričom argumentáciou žalobcu sa nezaoberal a ani nezdôvodnil, prečo nepovažoval za potrebné sa ňou zaoberať. Okresný súd, vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku OS Nitra 20Cb/43/2013 v spojení s rozsudkom KS v Nitre 15Cob/148/2018 nesprávne právne posúdil aj záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ktorého predmetom bola ťažba nevyhradeného nerastu tým, že ho nesprávne podriadil pod nájomný vzťah. Pritom predmetom nájmu za užívanie, resp. požívanie ktorého nájomca platí prenajímateľovi nájomné, môže byť len nespotebiteľná (plodonosná) vec, t. i. vec, ktorej už užívanie, resp. požívanie v rámci nájmu nesmeruje k jej definitívnemu vyčerpaniu, resp. k zániku jej materiálneho substrátu. Ak dôjde k vyťaženiu kameňa, predmetné pozemky nie sú schopné opätovne produkovať ďalší kameň, a to ani prostredníctvom zásahu človeka. Záväzkový vzťah, ktorého predmetom je oprávnenie nájomcu vec vyťažiť, resp. postupným užívaním zničiť jej majetkový substrát, nie je nájomným vzťahom spadajúcim pod režim nájmovej zmluvy, a to ani podľa Občianskeho zákonníka, ani podľa zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov. Žalobca považuje za preukázané, že predmetom záväzkového vzťahu založeného Dodatkom č. 1 nebolo užívanie nespotebiteľnej veci (pozemkov) - to bolo predmetom už samotnej nájmovej zmluvy, za čo zmluvné strany zjednali odplatu vo výške 83 000 eur ročne, pričom predmetom Dodatku č. 1 bolo poskytnutie oprávnenia bansky dobývať lom Kamenné vráta, príp. tento aj vyťažiť. Dodatkom č. 1 tak vznikol medzi stranami sporu nový záväzkový vzťah, ktorý nebol nájomným vzťahom, keďže jeho predmetom bolo oprávnenie žalovaného spotrebovať (vyťažiť) samotnú podstatu veci (ložisko nevyhradeného nerastu) vo vlastníctve žalobcu, ktorá sa v zmenenej forme (ako kamenivo) vyťažením stáva vlastníctvom žalovaného. Tento nový záväzkový vzťah z Dodatku č. 1 existoval paralelne vedľa už skôr založeného nájomného vzťahu z nájmovej zmluvy. Z ustanovenia čl. II. 2 Dodatku č. 1 ďalej jednoznačne vyplýva, že zmluvné strany mali vôľu dohodnúť odplatu za dolovaný kameň, túto svoju vôľu v Dodatku č. 1 aj reflektovali, a výslovne v ňom odplatu v prospech žalobcu zakotvili (hoci v čase uzavretia Dodatku č. 1 bez určenia jej konkrétnej výšky). Konštatovanie súdu prvej inštancie, že Dodatkom č. 1 došlo k rozšíreniu nájmu podľa nájmovej zmluvy, pričom dohodnutá odplata zaň už bola začlenená v rámci nájomného vo výške 83 000 eur, je nesprávne a nemôže obstáť. Okresný súd nedal odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam. Zároveň skutkové aj právne závery, ku ktorým v rozsudku došiel, sú nedostatočné, či neúplne odôvodnené, a teda nie je zrejmé, akými postupmi a logickými operáciami k nim okresný súd došiel. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu je zrejmé, že nekriticky prevzal a stotožnil sa s odôvodnením rozsudku OS Nitra 20Cb/43/2013 v spojení s rozsudkom KS v Nitre 15Cob/148/2018, ktoré sú vecne nesprávne a ktoré žalobca napadol dovolaním na Najvyššom súde SR. Okresný súd v tomto súdnom konaní nebol viazaný žiadnym rozhodnutím z paralelného konania, keďže ani jedno z týchto rozhodnutí nepredstavuje rozhodnutie podľa ust. § 193 CSP. Zároveň platí, že právoplatnými rozhodnutiami z konania 20Cb/43/2013 nebolo rozhodnuté o žiadnej prejudiciálnej otázke z tohto súdneho konania. Žalobca vzhlada nedostatočnú, prípadne absentujúcu odôvodnenosť záverov a rozhodnutia okresného súdu, t. j. nepreskúmateľnosť rozsudku, najmä v otázke posúdenia záväzkového vzťahu medzi stranami sporu, ktorého predmetom bola ťažba nevyhradeného nerastu a s tým súvisiacou dohodou o výške odplaty za ťažený kameň. Rozsudok súdu prvej inštancie je nepresvedčivý, nepreskúmateľný, zmätočný, v rozpore s povinnosťou súdu vyplývajúcou z ust. § 220 ods. 2 CSP. Rovnako je v rozpore s legitímnymi očakávaniami žalobcu, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo, v súlade so zákonmi a Ústavou SR. Okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. napadnutý rozsudok zmenil a podanej žalobe vyhovel.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedol, že ani jeden zo žalobcom udávaných odvolacích dôvodov nie je daný. Žalobca totiž opomenul kľúčový fakt, a síce, že žalobu podal z dôvodu nároku na náhradu škody, avšak nepreukázal čo i len jeden z predpokladov pre náhradu škody vyžadovaných zákonom. Poukázal na to, že skutočnosť neexistencie osobitnej dohody o cene za kameň (nad rámec nájomného podľa nájmovej zmluvy) bola okrem predmetného konania vyriešená aj v iných konaniach. Nie je a ani nemôže byť náhoda, keď konajúce súdy, či iné štátne orgány v piatich od seba nezávislých konaniach dospeli k rovnakému právnomu záveru, a síce, že cena za kameň (ktorý sa má ťažiť) je zahrnutá v nájmomnom, resp. že nijaká dohoda o cene za kameň nad rámec nájomného podľa nájmovej zmluvy neexistuje. Rozsudok súdu prvej inštancie je preto vecne správny. Zároveň nie je ani rozhodnutím prekvapujúcim, pretože jednu zo základných právnych otázok posúdil súd v

súlade s dohodou obsiahnutou v nájomnej zmluve a zároveň aj v súlade s rozhodnutiami iných súdov v identickej veci. Súd prvej inštancie preto dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Žalobcom uvádzané dôvody odvolania sú preto v skutočnosti len vyjadrením akejsi jeho nespokojnosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie. To, že súd prvej inštancie v konaní, resp. aj súdy v iných civilných konaniach, ale ani Generálna prokuratúra SR nedali žalobcovi za pravdu - pokiaľ ide o otázku odplaty nad rámec nájomného podľa nájomnej zmluvy - nie je prejavom ich svojvôle, a už vôbec nie prejavom poškodenia oprávnených práv a záujmov žalobcu. Bol to totiž priamo aj samotný žalobcov zamestnanec, ktorý bol ochotný vypovedať pravdu aj napriek tomu, že bol vystavený následnej perzekúcií zo strany žalobcu. Mons. F. B., zamestnanec žalobcu vo svojej výpovedi v súvisiacom konaní jednoznačne potvrdil, že v nájomnom bolo zahrnuté všetko, čo sa týka nájmu, a to vrátane ťažby kameňa. Jedinou výnimkou bola len odplata za tzv. Fabišov kameň, ktorý sa nachádzal na haldách a ktorý už bol vyťažený v minulosti. Aj v súvisiacom konaní bolo pritom preukázané, že zmluvné strany sa dohodli len na tom, že osobitnú odplatu zaplatí žalovaný žalobcovi za tzv. „Fabišov kameň“ (t.j. za kameň už vyťažený). Kľúčová právna otázka - neexistencia dohody o cene nad rámec nájomného v zmysle nájomnej zmluvy - bola teda jednoznačne zodpovedaná, z čoho je následne zrejmé, že žaloba v konaní nemá nijaký právny základ. Tiež uviedol, že žalobca opomína zásadný fakt, a síce, že jeho žaloba bola zamietnutá nielen z dôvodu neexistencie dohody o cene nad rámec nájomného podľa nájomnej zmluvy, ale aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal nijakú škodu (resp. základné predpoklady jej vzniku). Nie je teda pravdou, že by súd prvej inštancie nekriticky prevzal závery rozhodnutí zo súvisiaceho konania. Súd prvej inštancie sa okrem neexistencie dohody o cene nad rámec nájomného v konaní zaoberal aj otázkou existencie škody, pričom žalobca škodu nepreukázal. V súvisiacom konaní sa pritom súdy otázkou škody nijako nezaoberali, a teda v tejto otázke si súd prvej inštancie utvoril svoj vlastný právny názor. Skutkový stav, tak ako je popísaný v odôvodnení rozsudku, zodpovedá stavu, ako ho zistil súd v priebehu samotného konania a sú v ňom zohľadnené aj jednotlivé tvrdenia tak zo strany žalobcu, ako aj zo strany žalovaného. Tento skutkový stav je pritom nezameniteľný, a teda nemohol byť prevzatý zo súvisiaceho konania a to ani len v čisto hypotetickej rovine. Pokiaľ ide o výpoveď D.. Q., táto nevyvoláva nijaké pochybnosti, práve naopak, výpoveď bola jednoznačná a presvedčivá. Pokiaľ ide o výpoveď pani K., táto jednoznačne uviedla, že nepracovala v pracovnom zaradení zástupcu generálneho riaditeľa, ale v zaradení ako administratívna pracovníčka a tiež uviedla dôvody, ktorými objasnila skutočnosť, prečo niekedy v písomnom styku používala označenie ako zástupca generálneho riaditeľa. Neobstojí preto tvrdenie žalobcu, že postoj svedkyne K. vo vzťahu k okolnostiam, ktoré sú predmetom tohto konania, možno hodnotiť ako neštandardný a zjavne zmanipulovaný. Žalobca - pokiaľ ide o údajnú dohodu o cene za kameň nad rámec nájomného - opakovane argumentoval aj Záznamom z rokovania zo dňa 28. 03. 2012, pričom si nesprávne vykladá znenie bodu 3.3 uvedeného záznamu. Pojem „nový návrh“ vyjadroval tú skutočnosť, že pôvodne bola odplata dohodnutá len za Fabišov kameň, a pokiaľ išlo o dobývanie nevyhradeného nerastu klasickou banskou činnosťou, tak pôvodne bola cena zahrnutá v cene nájmu, a keďže ich konateľ ponúkol odplatu 0,20 eura za tonu nevyhradeného nerastu získaného klasickou banskou činnosťou, tak jednoznačne išlo o nový návrh. V poslednej vete uvedeného bodu 3.3 chýba dovetok „pričom išlo o už vyťažený kameň, o tzv. hotový výrobok“. Z iných dôkazov je jasné, že pôvodná výška odplaty dojednaná na 0,40 eura sa týkala len tzv. Fabišovho kameňa. Skutočnosť, že v cene nájmu bola zahrnutá aj ťažba kameňa, napokon potvrdzuje aj ponuka žalovaného do výberového konania o uzavretie predmetnej nájomnej zmluvy - list žalovaného zo dňa 16. 01. 2009 označený ako :“VEC: Žiadosť“, z ktorého vyplýva, že v ponúkanej cene nájmu bola zahrnutá aj ťažba kameňa. Poukaz žalobcu na skutočnosť, že zaplatil úroky z omeškania zo sumy, ktorú mu za kameň fakturoval žalobca (faktúra č. OF110024), resp. poukaz žalobcu na obsah listu, ktorým mu dňa 24. 04. 2012 vrátil faktúru č. 20120015, ktorou boli žalobcom fakturované uvedené úroky z omeškania, neobstojí, nakoľko najmä v iných súvisiacich konaniach vyjadril, že faktúru č. OF110024 uhradil pod nátlakom, resp. pod hrozbou vypovedania nájomnej zmluvy č. 1/2009, ktorá skutočnosť je preukázaná i výpoveďou F.. K.. F. B., X. učenou počas jeho výsluchu na KR PZ Nitra konaného dňa 30. 03. 2015. Ďalej uviedol, že nemal nijakú povinnosť informovať žalobcu o množstve vyťaženého kameňa, ktorá skutočnosť bola okrem iného skonštatovaná aj v uznesení GP SR. Napriek tomu tieto informácie predkladal, ktorá skutočnosť je teraz používaná proti nemu. Na úkor žalobcu nezarobil nijaké peniaze navyše - nakoľko mu zaplatil vždy a riadne to, čo bolo zmluvne dohodnuté. Dokonca mu pod nátlakom zaplatil aj platby navyše, ktorá skutočnosť je teraz paradoxne rovnako tak používaná proti nemu. Teória o tzv. plodonosnej veci je jednou z ďalších teórií, ktoré žalobca používa v úmysle otvoriť otázku osobitnej odmeny nad rámec nájomného doslova za každú cenu. Žalobca však opomína rozlišovať dva základné pojmy, a to predmet nájmu a jeho účel, resp. užívanie predmetu nájmu a branie úžitkov. Ak žalobca argumentuje

tým, že predmetom nájmu nemôže byť užívanie veci smerujúce k jej definitívnemu vyčerpaniu, tak takáto argumentácia, pokiaľ ide o ťažbu kameňa, nemá nijaký reálny, ale ani právny základ, a preto je nutné ju odmietnuť. V danom prípade totiž ťažba kameňa nie je predmetom nájmu. Predmetom nájmu sú pozemky, pričom právo ťažiť kameň (ako forma brania úžitku prenajatej veci) vyplýva zo zmluvne dohodnutého účelu nájmu. Dodatok č. 1 nie je možné posudzovať oddelene od nájomnej zmluvy, pretože dodatkom došlo k zmene účelu nájmu, pričom v zmluve dohodnuté nájomné sa vzťahovalo aj na rozšírený režim užívania. Žiadny právny predpis nevyklučuje uzavretie nájomnej zmluvy za účelom ťažby nerastov na nehnuteľnostiach sa nachádzajúcich. Práve naopak, základným predpokladom pre ťažbu nerastu nachádzajúceho sa na nehnuteľnosti je uzatvorenie nájomnej zmluvy. Nie je pritom ničím výnimočným, že je nájomné dohodnuté vo forme ročného nájomného, a to bez ohľadu na množstvo vyťaženého kameňa. Je nezmyslom, aby účastníci robili formálne viacero dokumentov, keď takáto dohoda môže byť, a aj bola obsiahnutá v jednej nájomnej zmluve. Opakovane zdôraznil, že žaloba bola zamietnutá nielen z dôvodu neexistencie dohody o cene nad rámec nájomného podľa nájomnej zmluvy, ale aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal nijakú škodu (resp. základné predpoklady jej vzniku). Navrhol, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu žalovaného uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na ním podanom odvolaní, ktoré považuje za dôvodné.

5. Žalovaný v následnom písomnom vyjadrení poukázal na to, že žalobca sa počas konania pred súdom prvej inštancie nijako nevysporiadal, resp. nepreukázal čo i len jeden z predpokladov pre náhradu škody vyžadovaných zákonom. Zároveň nikdy a nijako nepreukázal ani osobitnú dohodu o cene za kameň nad rámec nájomného podľa nájomnej zmluvy.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP je potrebné ako vecne správny potvrdiť.

7. Žalobca doručil dňa 18. 07. 2014 súdu prvej inštancie žalobu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 102 412 eur spolu s úrokom z omeškania a náhradou trov konania, titulom náhrady vzniknutej škody. Žalobca v žalobe dôvodil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. území H., zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ č. 956/4 lesné pozemky o výmere 21868 m² a č. 956/5 ostatné plochy o výmere 21741 m², ktoré na základe Nájomnej zmluvy zo dňa 01. 06. 2009 č. 1/2009 a Dodatku č. 1 zo dňa 27. 07. 2009 užíva žalovaný, pričom v zmysle Dodatku č. 1 k zmluve prenechal žalobca ako prenajímateľ žalovanému ako nájomcovi pozemky na účely dobývania nevyhradených nerastov. Uviedol, že v zmysle čl. II bod 5 Dodatku č. 1 sa zmluvné strany dohodli, že žalovaný je povinný zaplatiť za vykonávanie dobývania nevyhradených nerastov na uvedených parcelách odplatu, a to vo výške 0,40 eura za tomu bez DPH a za týmto účelom je povinný žalobcovi predložiť každoročne zoznam množstva vyťaženého kameňa. Žalovaný mal úmyselne podviesť žalobcu tým, že uviedol nepravdivé údaje ohľadne množstva vyťažených nerastov za roky 2010 a 2011, čím mal spôsobiť žalobcovi škodu vo výške žalovanej istiny.

8. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

14. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo.

15. Preskúmvajúc napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska rozsahu a vymedzených dôvodov podaného odvolania žalobcu, dospel odvolací súd k záveru, že takto podané odvolanie žalobcu nebolo spôsobilým privodiť zmenu, resp. zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v prospech odvolateľa.

16. V ustanovení § 420 Občianskeho zákonníka je upravená všeobecná zodpovednosť za spôsobenú škodu, ktorá vychádza zo zásady zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti, táto zodpovednosť je zodpovednosťou za zavinený právny úkon. Zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti možno uplatniť, ak sú splnené nasledovné predpoklady zodpovednosti za škodu, 1) porušenie povinnosti (existencia protiprávneho úkonu), 2) vznik škody ako majetkovej ujmy, 3) existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou, 4) zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil (ide o zodpovednosť za predpokladané zavinenie). Dôkazné bremeno ohľadom preukázania existencie predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu zaťažuje toho, kto si nárok na náhradu škody uplatnil, t.j. v danom prípade žalobcu.

17. Žalobca v podanej žalobe tvrdil, že žalovaný mu mal spôsobiť škodu, ktorej náhrady sa domáha v tomto konaní tým, že napriek povinnosti žalovaného každoročne predložiť žalobcovi zoznam množstva vyťaženého kameňa, žalovaný túto svoju povinnosť porušil, keď uviedol nepravdivé údaje ohľadne množstva vyťaženého kameňa za roky 2010 a 2011, v dôsledku čoho spôsobil žalobcovi škodu, ktorej výška sa odvíja od dojednanej odplaty za tonu vyťaženého kameňa 0,40 eura bez DPH. Vychádzajúc z takto koncipovanej žaloby, potom bolo dôvodné predpokladať, že porušenie právnej povinnosti žalovaného malo spočívať v tom, že tento konal v rozpore s jeho zmluvnou povinnosťou oznámiť žalobcovi skutočné množstvo vyťaženého kameňa, keď mal žalobcovi poskytnúť nepravdivé údaje o tomto množstve a v príčinnej súvislosti s týmto jeho konaním tak mala vzniknúť žalobcovi škoda vo výške predstavujúcej súčin zatajeného množstva vyťaženého kameňa a dojednanej odplaty za tonu vyťaženého kameňa 0,40 eura. Vychádzajúc teda z podanej žaloby, bolo potom dôvodné očakávať, že žalobca predloží súdu prvej inštancie také prostriedky procesného útoku, ktorými naplnenie jednotlivých zodpovednostných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu bude preukazovať. Z obsahu spisu v tejto veci je však zrejmé, že procesný útok žalobcu v tomto konaní sa sústredil výlučne na preukazovanie existencie dohody o odplate za dobývanie nevyhradených nerastov žalovaným, a to konkrétne vo výške 0,40 eura za tonu vyťaženej horniny, a to bez toho, že s výnimkou skutkového tvrdenia v žalobe by žalobca akýmkoľvek ďalším spôsobom preukázal, resp. tvrdil naplnenie všetkých zodpovednostných predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za ním tvrdenú škodu. Skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré by mali súvisieť s porušením právnej povinnosti žalovaného žalobca uviedol len v podanej žalobe, keď následne v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie uvedené nielenže žiadnym spôsobom nepreukazoval, ale ani nijak netvrdil. Celá procesná činnosť žalobcu v tomto konaní

bola výlučne zameraná na preukazovanie existencie dohody o odplate za tonu vyťaženého kameňa 0,40 eura. V kontexte vyššie konštatovaného a notoricky známej vedomosti, že zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu musia byť naplnené súčasne, možno potom uviesť len to, že žalobcom výlučne sústredený procesný útok na preukázanie existencie dohody o odplate za tonu vyťaženého kameňa 0,40 eura, nebol zameraný na preukázanie všetkých zodpovednostných predpokladov vzniku škody v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

18. Vyššie uvedenou optikou je potrebné nazerať i na žalobcom podané odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu, ktoré limitovalo odvolací súd v jeho preskúmačej činnosti, s ohľadom na jeho odvolacie dôvody. Žalobca sa opätovne v celom obsahu podaného odvolania sústredil na popretie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k súdom konštatovanej neexistencii dohody o odplate vo výške 0,40 eura za tonu vyťaženého kameňa, keď žiadnym spôsobom nepoprel konštatovanie súdu prvej inštancie, že neunesol dôkazné bremeno ohľadom základných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu. Tieto závery súdu prvej inštancie zostali zo strany žalobcu bez povšimnutia a neboli predmetom jeho odvolacej argumentácie. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval ním patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí, naplnenie týchto odvolacích dôvodov v celom rozsahu odôvodňoval nesprávnosťou postupu a rozhodovania súdu prvej inštancie vo vzťahu k prijatým záverom o odplate za tonu vyťaženého kameňa 0,40 eura.

19. Vychádzajúc potom z vyššie uvedeného, keď žalobca v podanom odvolaní neprezentoval žiadnu odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k nepreukázaniu naplnenia zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu, v kontexte súdom prvej inštancie správne konštatovaného, že tieto zodpovednostné predpoklady, tak ako ich ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka predpokladá, žalovaný nielenže nepreukázal, ale v ich komplexe počas celého konania ani netvrdil, je potrebné uzavrieť, že výsledkom odvolacieho konania je nutne potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie ako vecne správneho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, a to bez tohto, že by bolo akokoľvek dôvodné zaoberať sa odvolacou argumentáciou žalobcu vo vzťahu k existencii, resp. neexistencii dohody o odplate za vyťažený kameň, pretože akokoľvek prijaté závery vo vzťahu k uvedenému by nemali vplyv na výsledok tohto konania. V kontexte toho, čo bol žalobca povinný v tomto konaní tvrdiť a preukazovať na to, aby mohol byť v konaní úspešný, a čo v konečnom dôsledku tvrdil a preukazoval, resp. čo vôbec netvrdil a nepreukazoval, potom ani nadbytočné zaoberanie sa odvolacieho súdu dôvodmi podaného odvolania smerujúcimi výlučne k jedinému aspektu, majúcemu vplyv na prípadnú výšku ním tvrdenej škody by nijak nezmenilo záver súdu o zamietnutí žaloby. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (§ 262 ods. 1 CSP), pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).